

Handläggare

Victoria Christensen
Telefon: 08-508 28 844

Till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2025-11-04, p. 11

Vattenprovtagning vid Stockholms strandbad - Resultat från sommaren 2025

Miljöförvaltningens redovisning

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens redovisning
2. Överlämna tjänsteutlåtandet till berörda stadsdelsnämnder, verksamhetsutövare och Havs- och vattenmyndigheten.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Monika Gerdhem
Avdelningschef

Sammanfattning

Sommaren 2025 har präglats av varierande väderlek, med tydliga skiftningar mellan olika månader. Juni inleddes med förhållandevis svala temperaturer, men övergick mot slutet av månaden i ett stabilare och varmare väderläge. Juli månad var generellt varmare än normalt i hela landet, och nederbördsmängderna visade stora lokala variationer. Redan i början av augusti noterades temperaturfall och torrare väder, vilket innebar att höstlika förhållanden infann sig tidigare än normalt.

Stadens 34 officiella badplatser har fortsatt att utgöra viktiga rekreationsmiljöer för invånarna, särskilt under varmare perioder. Badplatserna har varit särskilt populära bland barnfamiljer, och under sommaren har vissa anläggningar upplevt mycket hög belastning. Detta har inneburit ett ökat tryck på både badinfrastruktur, närliggande grönområden och kommunal service såsom avfallshantering, toaletter och ordningshållning.

Av de totalt 307 prover som togs under sommaren visade 96 % av proverna på godkänt resultat (234 prover visade resultatet tjänligt och 60 prover visade resultatet tjänligt med anmärkning). Andel

otjänliga prover var således totalt 4 % (13 prover visade resultatet otjänligt).

Generellt sett är badvattnet vid Stockholms officiella badplatser ur hygienisk synpunkt av god kvalitet. Årets otjänliga prover har varit koncentrerade till åtta badplatser. Efter omprov har provsvaren i de flesta fallen visat ett godkänt resultat. Orsaken till avvikande resultat är oftast väderförhållanden med kraftig nederbörd, förekomst av sjöfågel och mänskligt beteende. De flesta tillfällen med otjänliga prover har infallit under juli månad och under andra halvan av säsongen där temperaturen har blivit högre och sjöfågel uppehållit sig på en del stränder innan flytten söderut. Den mängd nederbörd som fallit under juli, i kombination med att fåglarna har förorenat gräsmattor och strandytor, har troligtvis kontaminerat badvattnet med bakterier. Vidare har belastningen varit hög på många badplatser med många besökare, där mänskligt beteende kan ha bidragit till de förhöjda värdena. Vid alla tillfällen där provresultatet varit otjänligt har förvaltningen gått ut med information om avrådan från bad och baden har genom berörda stadsdelsförvaltningar skyltats med avrådan från bad.

Totalt sex stycken badplatser indikerade förekomst av cyanobakterier eller algblomning, vilket är en avsevärd ökning från föregående år (två badplatser indikerade algblomning år 2024 och två badplatser indikerade algblomning år 2023). Information med avrådan från bad har anslagits både på badplatserna och på Havs- och vattenmyndighetens sida Badplatsen.

Utöver provtagnings- och myndighetsrollen har förvaltningen också ett uppdrag från verksamhetsutövarna att hantera mediakontakter och kontakter med allmänheten med anledning av badplatsernas vattenkvalitet. Förvaltningen har i år kontaktats av lokala tidningar, Radio P4, Aftonbladet TV, TV4, Situation Stockholm och SVT:s lokala nyhetsredaktion för Stockholm.

Utredning av nya bad

Trafiknämnden har under 2024 och 2025 haft två stadsövergripande budgetuppdrag att dels samordna inrättandet av fler badplatser i staden, dels att identifiera lämpliga platser att avskaffa badförbudet på. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har på uppdrag av trafiknämnden provtagit vattnet på 14 platser för potentiellt nya bad i staden under sommarens badsäsong.

Av de totalt 84 vattenprover som togs under sommaren på dessa platser visade 95% procent av proverna på godkänt resultat, och 5 % på otjänligt resultat (76 prover visade resultatet tjänligt, 4 prover visade resultatet tjänligt med anmärkning, och 4 prover visade på resultatet otjänligt).

Utöver att badvattenkvaliteten är god ur hygienisk synpunkt är det flertalet faktorer som har betydelse för om en plats är lämplig att anlägga som badplats eller inte. En utredning av dessa behöver därför göras för att få tillräckligt med underlag för att kunna bedöma om platsen är lämplig som offentlig badplats.

Trafiknämnden har i nära samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholms Hamn AB samordnat insatser för att skapa fler bryggbad, strandbad, plaskdammar och vinterbadplatser med bastumöjligheter. Detta samarbete har lett till en gemensam utredning som behandlar funktion, stadsövergripande samordning och ansvarsfördelning för badplatserna.

Inför badsäsongen 2026 kommer miljö- och hälsoskyddsnämnden att fortsätta samarbetet med trafiknämnden och övriga berörda nämnder gällande provtagning vid de utredningsplatser som varit aktuella. De badplatser som genomgått provtagning och utredning under två års tid och som inte uppvisat avvikande resultat, kan komma att registreras som officiella badplatser från och med 2026. Beslut i frågan är ännu inte fattat, och miljöförvaltningen kommer därför att föra en fortsatt dialog med trafikkontoret och berörda stadsdelsförvaltningar inför den kommande säsongen.

Bakgrund

I Stockholms stad finns 34 officiella badplatser längs Mälarens stränder, Saltsjön och i mindre insjöar. Ansvar för skötsel och underhåll av de officiella badplatserna ligger på den stadsdelsnämnd där badet är beläget med undantag för Ekhagen, Hässelby strandbad och Sköndalsbadet. Ekhagen drivs av Djurgårdsförvaltningen, Hässelby strandbad av Stockholm Exergi och ansvar för drift av Sköndalsbadet har Idrottsförvaltningen.

Ett officiellt strandbad måste uppfylla vissa grundläggande krav som anges i EU-direktivet om förvaltning av badvattenkvaliteten (2006/7/EG), nedan badvattendirektivet, och i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14). Badvattnet ska vara tjänligt ur hygienisk synpunkt, vilket bedöms utifrån vattenprover som tas under sommaren. Det ska finnas informationsskyltar med ***Avrådan från bad*** om badvattnet inte uppfyller kraven.

18 av de 34 officiella badplatserna besöks av över 200 badgäster per dag och klassificeras därför som EU-strandbad, vilket bland annat innebär att de värderas efter badvattendirektivets bedömningsgrunder. EU:s bedömning av kvaliteten på badvattnet baseras på de senaste fyra årens provtagningsserie. Klassificering av

badvattnet sker med fyra betyg: Utmärkt badvattenkvalitet, Bra badvattenkvalitet, Tillfredställande badvattenkvalitet eller Dålig badvattenkvalitet.

Resterande 16 bad i staden benämns som övriga badplatser.

Bedömningen av vattnets tjänlighet för bad ur hygienisk synpunkt baseras på bakteriella vattenprover. Proverna analyseras med avseende på förekomsten av tarmbakterierna *E. coli* och *intestinala enterokocker* som indikerar fekal förorening av vattnet. Analysen görs i enlighet med badvattendirektivet och Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14). Resultaten av provtagningen redovisas kontinuerligt på Havs- och vattenmyndighetens hemsida www.havochvatten.se. På Stockholms stads hemsida finns en direktlänk till denna sida där allmänheten kan hämta information om badvattenkvalitet, algblomning eller händelser som berör badplatserna.

Kravet enligt badvattendirektivet är att alla officiella strandbad som klassificeras som EU-strandbad ska ha enhetlig skyltning med symboler som visar klassningen av badvattenkvaliteten på respektive strandbad. Alla strandbad i Stockholm som är EU-strandbad uppfyller kravet på skyltning. Utöver skyltar med kvalitetsbedömning har förvaltningen tidigare tagit fram en enhetlig skylt för alla officiella strandbad, med svensk och engelsk text, som tillhandahållits stadsdelarna. Skylten innehåller information om att badet drivs av kommunen eller annan intressent, telefonnummer till driftcentralen för staden, adressen till Stockholms stads hemsida och adressen till Havs- och vattenmyndighetens informationssida Badplatsen.

Havs- och Vattenmyndighetens rekommendation är att vid otjänligt provresultat ska allmänheten informeras och badet ska skyltas med skylten ***Avrådan från bad***. Rutinen att skylta vid otjänliga provresultat är densamma för samtliga bad, oavsett om de är EU-bad eller ett övrigt bad. Denna rutin har lett till att allmänheten har visat ett större intresse än tidigare för att besöka Havs- och vattenmyndighetens applikation "Badplatsen" för att där hämta information om den aktuella statusen på baden.

Vid otjänligt prov ska ett omprov tas omedelbart efter att analyssvaren inkommit för att förvaltningen ska kunna bedöma om det handlar om en "kortvarig förorening" av badvattnet. En kortvarig förorening är en mikrobiologisk påverkan som bedöms upphöra inom tre dygn. Vid flera avvikande provresultat rekommenderas ***Avrådan från bad*** under hela den tid som utredningen pågår. En permanent ***Avrådan från bad*** görs om vidtagna åtgärder inte ger något resultat.

Mätresultaten från vattenprovtagningen rapporteras till Havs- och Vattenmyndigheten som i sin tur levererar dessa uppgifter till EEA (*Europeiska miljöbyrån*) och EU. Varje år kommer en rapport från EEA och EU-kommissionen som beskriver badvattenkvaliteten vid Europas alla EU-bad. EU-kommissionen gör sedan en egen sammanställning och klassificering av ländernas uppgifter inför kommande badsäsong. Den senaste rapporten från Havs- och vattenmyndighetens egna sammanställning av Sveriges badvattenkvalitet inför badsäsongen, utkom i juni 2025. Tre stycken av Stockholms badplatser hade fått klassificeringen ***Dålig badvattenkvalitet*** inför säsongen 2025. Dessa badplatser är Ängbybadet (östra provtagningspunkten), Johannelundsbadet (Minneberg), samt Johannesdalsbadet (Vårberg).

Efter varje badsäsong får badplatserna nya klassificeringar av badvattenkvaliteten baserade på de senaste fyra årens provresultat. Klassificeringen som görs efter den senaste badsäsongen används inför nästkommande badsäsong. Vid klassificeringen ***Dålig badvattenkvalitet*** beslutas om avrådan från bad under hela nästkommande badsäsong.

Tillsyn och uppdrag

Miljöförvaltningen bedriver tillsyn över driften av badplatserna i staden. Härutöver utför förvaltningen provtagning av badvattnet på uppdrag av de som ansvarar för badplatserna. I uppdraget ingår även att hantera mediakontakter och kontakter med allmänheten. Vidare samarbetar miljöförvaltningen med trafiknämnden, kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholms Hamn AB för att möta framtida behov av nyetableringar av bad och bastu i staden.

Ärendet

Resultat av badvattenprovtagningen

Provtagnings säsongen för Stockholmsregionen sträcker sig från vecka 22 till vecka 33, slutet av maj till mitten av augusti. Provtagning sker under den period flest människor uppehåller sig vid badplatserna och den kan komma att förlängas utifrån hur säsongens väder ser ut. Prover tas på badvattnet varannan vecka för bedömning av vattnets tjänlighet för bad ur hygienisk synpunkt. Vid avvikande analysresultat tas omprov på badvattnet så fort förvaltningen har fått analysresultatet från laboratoriet.

Av de totalt 307 vattenproverna som togs under sommaren visade 96 procent av proverna på godkänt resultat (234 prover visade resultatet tjänligt och 60 prover visade resultatet tjänligt med anmärkning). Andel otjänliga prover var totalt 4 procent (13 prover visade resultatet otjänligt).

I bilaga 1 redovisas provtagningsresultaten från årets badsäsong 2025.

Orsaker till förhöjda bakteriehalter

Generellt sett är badvattnet ur hygienisk synpunkt av god kvalitet vid Stockholms officiella badplatser. Orsaken till avvikande resultat är oftast väderförhållanden med kraftig nederbörd, att sjöfågel befinner sig på badplatsen eller haverier i avloppssystemen till följd av kraftig nederbörd. Andra orsaker till avvikande resultat kan vara problem med felkopplingar av avloppsledningar i nybyggda hus, problem med pumpgröpar till toaletter eller verksamheter vid badplatserna.

Årets sommar har kännetecknats av ett omväxlande väder. Sommaren inleddes i juni där större delen av månaden var sval, men med högre temperaturer i slutet av månaden. Under juli var temperaturen högre än det normala och det föll stora regnmängder lokalt som i augusti byttes ut till lägre temperaturer och ett torrare klimat. Belastningen på badplatserna har varit hög tidvis vid perioder av höga temperaturer. Badplatserna är mycket populära besöksplatser för stadens invånare och besökare.

Under sommarperioden har Stockholm vid ett par tillfällen drabbats lokalt av kraftiga regn med skyfallsliknande karaktär. Dessa nederbördstillfällen har lett till att förorenat dagvatten runnit ut direkt i recipienten. Syvab och Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) rapporterar kontinuerligt till förvaltningen när de bräddar avloppsvatten vid höga nederbördsmängder. Hittills har dock inget tydligt samband kunnat fastställas mellan dessa händelser av bräddningar och förhöjda bakteriehalter i badvattnet.

Årets otjänliga prover har varit koncentrerade till åtta badplatser. Det kan finnas flera orsaker till de otjänliga proverna. På en del av badplatserna som har stora öppna gräsytor, uppehåller sig mycket sjöfågel, framförallt kanadagås, vitkindad gås och gräsand. Dessa fåglar kontaminerar stränderna med sin avföring. Badplatser med stora öppna gräsytor är t.ex. Maltesholmsbadet, Sättrastrandbadet, Ängbybadet och Kanaanbadet. Dessa platser har även ganska grunt vatten vid strandkanten och vid regn kan fågelavföring spolats ner och ansamlas i vattnet. Vid dessa badplatser har en del avvikande provresultat noterats de senaste fyra åren. Resultaten av årets

provtagning inklusive antalet prover som visar avvikande resultat redovisas i bilaga 1.

Vid alla tillfällen där den mikrobiologiska analysen visat resultatet otjänligt har förvaltningen gått ut med informationen om ***Avrådan från bad***. Detta har gjorts i samarbete med personal från berörda stadsdelsförvaltningar. Efter att ett nytt prov tagits och visat godkänt resultat har skyltarna gällande avrådan från bad tagits bort.

Strandbad med klassificering Dålig badvattenkvalitet

Nedan följer en redovisning av de ovan nämnda tre badplatser som av Havs och vattenmyndigheten och EEA (Europeiska miljöbyrån) fått klassificeringen Dålig badvattenkvalitet på grund av många avvikande provresultat under de fyra föregående årens provtagningsresultat.

Ängbybadet

Ängbybadet är en stor badplats med två sandstränder och stora gräsytor. Bromma stadsdelsförvaltning (SDF) ansvarar för badplatsen. Det västra badet har tre stycken bryggor. Ängbybadet östra, som är en sandstrand, fick inför badsäsongen 2023, 2024 och 2025 klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet* på grund av de senaste årens höga bakteriehalter. Miljöförvaltningen förelade Bromma SDF att under hösten 2023 utreda orsaken till de höga bakteriehalterna och upprätta en skriftlig åtgärdsplan. Utredningen inkom till förvaltningen i december 2024 och visade att fågelavföring utgör huvudkällan till föroreningarna. Bromma SDF implementerade nedan angivna åtgärder under säsongen 2025, och senast den 1 december 2025 ska Bromma SDF inkomma med en skriftlig utvärdering av de utförda åtgärderna.

Under säsongen 2025 har följande åtgärder implementerats:

- Rengöring av sandyta inför säsongstart och kontinuerligt under säsongens gång
- Informationsskyltar om åtgärder och badvattenkvaliteten
- Användning av drönare och vallhund för att skrämja bort sjöfågel
- Modifiera badplatsen med ytterligare växtlighet i form av buskage och träd för att göra badplatsen mindre attraktiv för sjöfågel att befinna sig på.

- Införa strandvårdar i form av ferieungdomar som kan rapportera om gässens närvaro och utföra lättare städning vid behov.

Johannelundsbadet (Minneberg)

Johannelundsbadet är en mindre badplats med en sandstrand och en stor gräsyta i nära anslutning till badet. Badplatsen är belägen i nordvästra Stockholm, där Bromma SDF är ansvarig verksamhetsutövare. Johannelundsbadet fick klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet* år 2024 och år 2025. Bromma SDF blev förelagda hösten 2024 att utreda orsaken till de höga bakteriehalterna och upprätta en skriftlig åtgärdsplan. Utredningen skulle inkomma till förvaltningen senast den 1 maj 2025 men Bromma SDF har fått förlängt åtgärdsdatum till 19 december 2025. Detta för att de ska kunna utföra utredningen under säsong 2025. Vidare ska Bromma SDF inkomma med en skriftlig rapport med utvärdering av implementerade åtgärder efter avslutad säsong, denna ska vara förvaltningen tillhanda senast den 1 november 2026. Eftersom badplatsen har klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet* är det en permanent avrådan från bad på badplatsen hela säsongen 2025. Denna avrådan är kvar till dess att badplatsen får en ny, förbättrad klassificering.

Johannesdalsbadet (Vårberg)

Badplatsen består av en liten sandstrand med vegetation och klippor runt om och är förlagd i sydvästra Stockholm, där Skärholmens stadsdelsförvaltning (SDF) är ansvarig verksamhetsutövare. Johannesdalsbadet fick klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet* år 2024 samt år 2025.

Skärholmens SDF blev förelagda hösten 2024 att utreda orsaken till de höga bakteriehalterna, upprätta en skriftlig åtgärdsplan samt inkomma med utvärdering av åtgärder efter avslutad säsong. Utredningen inkom till förvaltningen i maj 2025. Utredningen kunde inte visa på en tydlig föroreningskälla, utan verksamhetsutövarna tror att en långgrund botten i samband med varma temperaturer och höga nederbörds mängder är det som orsakat de höga bakteriehalterna genom åren. Skärholmens SDF har under säsong 2025 implementerat sin åtgärdsplan angiven nedan, och ska senast den 1 november 2025 inkomma med en skriftlig utvärdering av de utförda åtgärderna. Eftersom badplatsen har fått klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet* är det en permanent avrådan från bad på badplatsen hela säsongen 2025. Denna avrådan är kvar till dess att badplatsen får en ny, förbättrad klassificering.

Under säsongen 2025 har följande åtgärder implementerats:

- Djuprengöring av hela sandytan innan badsäsong, på den del av stranden där det är möjligt med anledning av strandens lutning.
- Daglig skräpplockning och städning fortsätter som tidigare samt kompletteras med daglig upplockning av fågelbajs under badsäsong.
- Daglig kontroll av korrekt uppsatta skyltar i nära anslutning till badplatsen under badsäsong.

Algblomning och avrådan från bad

Under sommaren 2025 har antalet avrådanden från bad på grund av algblomning och förekomst av cyanobakterier varit högre än tidigare år. Totalt har sex av stadens officiella badplatser uppvisat tecken på kraftig algblomning under badsäsongen:

- Brunnsvikens strandbad
- Trekantsbadet
- Flatenbadet
- Hökarängsbadet (Drevviken)
- Sköndalsbadet (Drevviken)
- Skrubba strandbad (Drevviken)

Algblomningen observerades från mitten av juli och pågick i varierande omfattning fram till säsongens slut. Vid samtliga berörda badplatser har avrådan från bad tydligt kommunicerats genom anslag på plats. Informationen har även löpande uppdaterats på Havs- och vattenmyndighetens webbplats Badplatsen för att säkerställa att allmänheten fått korrekt och aktuell information.

Inför badsäsongen tog förvaltningen fram en applikation på stadens hemsida, där allmänheten kunde rapportera in misstänkt algblomning. Genom att skanna en QR-kod på skyltar vid badplatserna kunde användare enkelt nå applikationen och kunde fylla i text och bifoga bild på misstänkt utbredning av alger.

De inkomna rapporterna om misstanke om algblomning skickades via QR-koden sedan till förvaltningens funktionsbrevlåda och innehöll både beskrivning av ärendet, koordinater samt fotografier. Applikationen genererade ett stort antal notiser från allmänheten, varav många visade sig vara faktiska fall av algblomning efter inspektion.

De höga temperaturerna under säsongen, i kombination med allmänhetens ökade rapportering, tros ha bidragit till det ökade antalet avrådan från bad som förvaltningen utfärdade.

Förvaltningen har även i år samarbetat med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), där förvaltningen skickat in två vattenprover till SLU för analys och bedömning av cyanobakterier. I ett av provet kunde förekomst av cyanobakterier konstateras.

Provet analyserades vidare på SLU för att fastställa om cyanobakterierna hade potentialen att producera andra toxiner med allvarlig påverkan på människors hälsa. Analysen heter qPCR. Med analysen mäts mängden genkopior i provet som möjliggör produktion av saxitoxin och cylindrospermopsin, där de mäter potentialen att producera dem. Saxitoxin är ett neurotoxin som påverkar nervsystemet hos människor och djur. Cylindrospermopsin är ett hepatotoxin som påverkar levern hos människor och djur.

I det prov som innehöll cyanobakterier, var det inte några större mängder microcystin/nodularin (det toxiska ämnet cyanobakterier producerar), men det fanns gener för saxitoxin i provet.

Observationen av att det fanns gener för saxitoxin i provet, visar på vikten av att snabbt kunna avråda vid misstanke om cyanobakterier. Eftersom de flesta inspektionerna av algblooming sker okulärt, arbetar förvaltningen efter försiktighetsprincipen och avråder från bad vid misstanke om potentiellt hälsoskadliga blomningar.

Trafikkontorets budgetuppdrag för badplatser 2024–2025

Under åren 2024 och 2025 har Trafikkontoret haft två stadsövergripande budgetuppdrag kopplade till badmöjligheter i staden. Uppdragen har varit att:

- Samordna inrättandet av fler badplatser i Stockholm.
- Identifiera lämpliga platser där badförbud kan tas bort.

För att genomföra detta har Trafiknämnden i nära samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholms Hamn AB samordnat insatser för att skapa fler bryggbad, strandbad, plaskdammar och vinterbadplatser med bastumöjligheter. Detta samarbete har lett till en gemensam utredning som behandlar funktion, stadsövergripande samordning och ansvarsfördelning för badplatserna.

Under 2025 års budgetuppdrag ingick även att Trafiknämnden, tillsammans med Stockholms Hamn AB och berörda stadsdelsnämnder, ska möjliggöra tryggt och säkert bad vid följande platser:

- Reimersholme kaj
- Munkbrohamnen
- Delar av Södermälärstrand
- Delar av Norrmälärstrand

Vid Liljeholmskajen ska bad även möjliggöras vid de befintliga solbryggorna.

Mot bakgrund av budgetuppgifterna har Trafikkontoret beställt provtagning av badvattenkvalitet av miljöförvaltningen på 14 platser i staden under sommarens badsäsong. Platserna är delvis utvalda utifrån den handlingsplan¹ för nya bad som togs fram år 2021-2022, delvis efter var externa aktörer sökt om bygglov för att anlägga bad- eller bastuanläggningar. I större delen av innerstaden råder badförbud då vattenområdet är utpekad som hamnområde.

Av 84 vattenprover som togs under sommaren på dessa platser visade 95% procent av proverna på godkänt resultat, och 5 % på otjänligt resultat (76 prover visade resultatet tjänligt och 4 prover resultatet tjänligt med anmärkning, och 4 prover visade på otjänligt resultat).

I bilaga 2 redovisas provtagningsresultaten från Trafikkontorets 14 platser under badsäsongen 2025.

Det är flertalet faktorer, utöver att badvattenkvaliteten är god ur hygienisk synpunkt, som har betydelse för om en plats är lämplig att anlägga som badplats eller inte. Trafikkontorets utredning av dessa 14 platser är ett pågående arbete och provtagning av badvattenkvaliteten kommer på vissa av platserna att fortsätta även nästkommande badsäsong. De platser som genomgått utredning och provtagning under två år och som inte visat på några avvikande resultat, kan komma att bli officiella badplatser år 2026, där förvaltningen fortsatt för dialog och planering med trafikkontoret.

¹ Budgetuppdrag 2021 till miljö- och hälsoskyddsnämnden att tillsammans med exploateringsnämnden, trafiknämnden, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för inrättande av nya offentliga badplatser i staden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på att fler badplatser etableras i Stockholm. Det bidrar till att öka rekreationsmöjligheterna för stadens invånare och besökare. När verksamhetsutövarna vill planera för och etablera nya badplatser kan miljöförvaltningen bistå i processen genom att bedöma lämpligheten av den utvalda platsen och genom badvattenprovtagning värdera badvattnets status för en officiell badplats. För att kunna bedöma badvattenkvalitet ur hygienisk synpunkt behöver förvaltningen en provtagningsserie om två badsäsonger, för att fånga in eventuella variationer mellan åren. Förvaltningen rekommenderar verksamhetsutövarna som avser ta fram nya badplatser att ta del av den handlingsplan för nya bad som togs fram år 2022. Handlingsplanen tydliggör vilka krav som ställs vid inrättande av ny offentlig badplats och ger vägledning kring arbetsgång från förslag till genomförande.

En utmaning för Stockholms badplatser är sjöfågel som befinner sig på badplatserna. Stora flockar av kanadagäss och vitkindade gäss förekommer på flera av badplatserna och förorenar stränderna med sin avföring vilket bidrar till avvikande provresultat om inte sanden städas kontinuerligt. Speciellt drabbade är stränderna med stora öppna gräsytor. Baden som har fått klassificering *Dålig badvattenkvalitet* har ofta stora problem med sjöfågelförekomst och det har varit en starkt bidragande orsak, tillsammans med andra faktorer, till många avvikande badvattenprover. Det är därför viktigt att verksamhetsutövarna regelbundet städar badplatserna för att minska kontamineringen av fågelavföring i vattnet. Stadsdelsnämnderna har under sommaren genomfört riktade åtgärder för att begränsa antalet gäss vid flera badplatser. I kombination med en intensifierad städning av strandområden har dessa insatser förhoppningsvis haft en positiv effekt och bidragit till att upprätthålla en god vattenkvalitet vid stadens bad. En sådan åtgärd är att trafikkontoret som ansvarar för viltvård, efter beställning från stadsdelarna, har skjutit ett antal kanadagäss. Dock bedömer trafikkontoret att metoden inte är tillräckligt effektiv då fåglarna flyttar på sig till ett annat ställe efter skotten. De kan således endast skjuta av en eller ett fåtal gäss vid varje tillfälle.

En viktig del i det framtida arbetet med åtgärder för en förbättrad badvattenkvalitet är då arbetet med att omgestalta badplatserna på ett sådant sätt som gör att gässen finner badplatserna mindre attraktiva att befinna sig på under sommarmånaderna. På flera badplatser i staden har vallhundar arbetat för att mota bort oönskade

gäss på badplatserna, och en del verksamhetsutövare har även använt sig av drönare som skrämselmetod.

Flera faktorer bedöms ha påverkat årets provtagningsresultat i jämförelse med badsäsongen 2024. De mycket höga temperaturerna i juli, i kombination med periodvis kraftig nederbörd och hög mänsklig aktivitet vid badplatserna, har sannolikt bidragit till ett något försämrat utfall i vissa vattenprover. Även förekomsten av sjöfågel, särskilt gäss, kan ha haft negativ påverkan på badvattenkvaliteten under säsongen.

Resultaten från sommarens vattenprovtagning har visat på en försumbar försämring av badvattenkvalitet under årets badsäsong (96 % godkända prover) i jämförelse med det föregående året 2024, då 97 % av vattenproverna var godkända. Det är således en genomgående god trend och förbättring jämfört med åren 2021, 2022 och 2023 som då fick färre godkända prover.

Klimatförändringar påverkar temperatur och nederbörd som i sin tur påverkar vattenkvaliteten. Sambandet mellan klimatförändringar och ökade bakteriehalter i vattnet behöver fortsatt studeras, även lokalt. Forskning visar att temperatur och nederbörd har ökat, sett till hela Sverige. Ökade temperaturer och klimatförändringar kan i framtiden påverka frekvensen av provtagning, samt ge grund för en utökad provtagningsperiod, under badsäsongen.

Slut

Bilagor

Bilaga 1. Provtagningsresultat ordinarie badplatser 2025

Bilaga 2. Provtagningsresultat Trafikkontorets platser under utredning 2025